

Conjunt d'edificis al carrer de la Barbacana

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Carrer de la Barbacana, 1-11 i 4-16
Emplaçament	A la banda de tramuntana del nucli urbà de Rupit
Alçada:	839 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud:	42.02465
Longitud:	2.46549
UTM Est (X):	455750
UTM Nord (Y):	4652651

Classificació

Número de fitxa	08901 - 178
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII-XVIII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit
Data aprovació:	dv., 23/05/2014 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos propietaris
Fitxes associades:	
Nucli urbà de Rupit	
Can Rovira (la Ferreria)	
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat

Descripció

Carrer situat a la banda nord del nucli urbà de Rupit, des de l'entrada al poble per la carretera BV-5208 i fins a la intersecció amb el carrer del Manyà. El tram documentat s'ubica a la banda de migdia de la via i configura un dels accessos principals al nucli històric. Presenta un traçat rectilini, amb una longitud d'uns 65 metres i una amplada pràcticament constant d'uns 4 metres, exceptuant la intersecció amb el pont Penjat que té més amplada. El carrer queda emmarcat per les edificacions, que estan disposades a banda i banda, i mantenen la tipologia originària dels segles XVII i XVIII (tot i algunes reformes posteriors). La tipologia general és d'edificis entre mitgeres destinats a habitatge, coberts amb teulades de dos vessants que presenten una alçada asimètrica: els de la banda de tramuntana estan distribuïts en planta baixa i pis, mentre que els de migdia compten amb dos pisos. Presenten obertures emmarcades en pedra i diverses llindes datades (sobretot a la segona meitat del segle XVII) i decorades amb símbols religiosos i noms propis. Pel que fa als materials i les tècniques constructives són de caire tradicional, amb parets de pedra desbastada de la zona, restes de revestiments arrebossats i ràfecs de fusta. Cal mencionar la pràctica absència de balcons, en contraposició a d'altres carrers del nucli antic. D'entre totes les edificacions destaca l'antiga ferreria de can Rovira (nº 8).

Observacions:

Alguns dels edificis que conformen aquest conjunt són coneguts amb diversos sobrenoms: el Repòs (c. Barbacana, 1), can Grau (c. Barbacana, 4), can Rovira (c. Barbacana, 6-8), can Ve-t'ho aquí (c. Barbacana, 10), can Mussach (c. Barbacana, 11), cal Pere Maco (c. Barbacana, 12), can Nandi (c. Barbacana, 14).

Història

Si ens fixem en les dates que hi ha gravades a les llindes dels edificis que conformen la via, podem situar la seva construcció i reforma durant els segles XVII i XVIII (predominen les construccions de la segona meitat del XVII). Arquitectònicament, la vila de Rupit es desenvolupà entre els segles XVI i XVIII, en especial en el segle XVII, que correspon a l'època de màxima esplendor de la població. Rupit va adquirir un posicionament clau dins de la indústria tèxtil de la llana (més en concret del drap), gràcies a la proximitat amb el camí ral Vic-Olot (la producció anava cap a Vic i Barcelona), l'existència de diversos molins i la presència històrica de ramats en tota la zona. Pel que fa al segle XVIII, les intervencions arquitectòniques es redueixen a reparacions efectuades en els edificis preexistents i a la recerca de nous espais per urbanitzar, com per exemple els carrers de la Barbacana, del Bac de l'Era o de la Pedrera (Solà, 2014: 1009-1010).

A l'entrada del carrer, adossat a la façana de llevant del nº 16, hi ha un escut de Rupit de pedra, datat a finals de la dècada dels anys 60 del segle XX i obra del rupitenc Francesc Rovira, membre de la nissaga dels ferrers de can Rovira.

Bibliografia

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de

<https://dtes.gencat.cat/rpuportal/> Núm identificació C01.

MARSAL, Joaquim (2020). *Rupit i les seves llindes*. Consultat 13 novembre 2020, des de <http://www.rupitpruit.cat/turisme/fulletons.html>

SOLÀ COLOMER, Xavier (2014). “La febre de la construcció en el segle XVIII: urbanisme i arquitectura en el Collsacabra”. *Ausa*, XXVI, núm. 174, p. 991-1019.

VINYETA, Ramon (1998). *Rupit. Guia turística*. Rupit: Mª Estrella Dorca i Aragonés, p. 8-9.

